

'We zien dat achter een kapot koffiezetapparaat een ander verhaal kan zitten'

Repair café met een nevenfunctie

Je bent diaken of je bent het niet. Marcel Scholte is dat. Vanuit de Adventkerk slaagt hij er – samen met mensen uit allerlei geledingen van de Amersfoortse samenleving – in om mensen dichterbij elkaar te krijgen. Onder andere met het maandelijkse repair café. Een gelegenhedenatelier waar kapotte spullen in veel gevallen een tweede leven krijgen.

In het dagelijks leven voorziet Marcel Scholte in zijn levensonderhoud door het opzetten en begeleiden van ICT-projecten. Een baan waarbij je oog moet hebben voor grote lijnen, maar zeker ook voor details. Dat komt ook goed van pas bij het opzetten van vierwekelijkse reparatiebijeenkomsten in een voormalig gemeentelijk ontmoetingscentrum binnen de Amersfoortse wijk Kruiskamp. Een diaconaal duurzaamheidsproject midden in de Amersfoortse samenleving. "We hebben dit pand min of meer gekraakt", aldus Marcel. "Op een bepaald moment gebeurde er niks meer mee en wij waren net bezig met het opzetten van een repair café. Het is een erg praktische ruimte met een grote centrale zaal, maar ook een keukentje en toiletten."

Blik naar buiten

Een jaar of twee terug onderging de Adventkerk in de wijk een flinke verbouwing. Toen dat klaar was wilde de kerk aan iedereen die dat wilde het resultaat laten zien. Vanuit het idee dat de kerk voor iedereen openstaat, maar ook om de blik naar buiten te richten. "Een mooie gelegenheid om ons gezicht weer eens te laten zien. Diverse mensen van allerlei organisaties hadden tijdens die bijeenkomst een beetje hetzelfde idee. Een repair café, dat zou iets zijn voor de wijk Kruiskamp." Vanaf dat moment is een club enthousiaste mensen aan de slag gegaan om dat plan te verwezenlijken. En dat ging verrassend soepel. "Voor vrijwilligers hoefden we eigen amper moeite te doen. We hebben een keer met het plan in de krant gestaan

▲ Elektrisch spul gaat gelijk naar Koos (li).

en we hadden in korte tijd al een stuk of tien vrijwilligers die voor ons wilden repareren. Het was meteen een heel divers gezelschap. Voor de meest voorkomende zaken hadden we mensen: reparaties van fietsen, elektronica en kleding.”

Krakende fiets

In de Amersfoortse wijk zien de initiatiefnemers graag dat mensen naar elkaar omzien, dicht bij elkaar staan en elkaar met vertrouwen tegemoet treden. Dat bereik je met praten maar vooral door te doen, zo zeggen ze in Amersfoort. Dat ze binnen het repair café zo denken blijkt wel uit het gegeven dat ze een knul van een jaar of vijftien die met een krakende fiets aankomt een briefje van twintig in de handen stoppen om even verderop wat onderdelen te gaan kopen. “Je zou kunnen denken: die komt misschien nooit meer terug. Maar zo doen we dat hier niet.” En inderdaad: even later komt de jongen keurig aanrijden met zijn nog wel krakende fiets, de onderdelen en het wisselgeld.

Het Repair Café Amersfoort-Kruiskamp trekt gemiddeld zo'n twintig tot dertig mensen die iets ter reparatie aanbieden. In veel gevallen is dat haperende elektronica of elektrisch spul zoals stofzuigers of een koffiezetapparaat. Vaak gaat dat meteen naar Koos. Die weet er wel raad mee. Jarenlang heeft hij in het leger gewerkt in een technische functie. Hij was daar een beetje het manusje-van-alles in de goede zin van het woord. Met als gevolg dat hij van een hoop dingen verstand heeft.

“Maar we kunnen hier natuurlijk niet alles. Computers bijvoorbeeld. Als het om een aan-uitknopje gaat, is het allemaal geen probleem, maar vaak heeft een probleem met computers te maken met software. En daar kunnen we niks mee. Nieuwe software kost geld en daar kunnen we zomaar niet mee rommelen. En je ziet ook wel eens dat iemand hier binnenkomt met een lap stof en tegen de naaister zegt: ‘Alsjeblieft, maak er maar een mooie jas van.’ Zo werkt het natuurlijk niet. In die gevallen verwijzen we soepeltjes door naar het naaiatelier even verderop.”

Sociale functie

Natuurlijk is het café vooral bedoeld om spullen weer nieuw leven in te blazen. “Maar we hebben van meet af aan bedacht dat het repair café in deze wijk een mooie sociale functie kan hebben. Ieder keer weer zien we dat er achter een kapot koffiezetapparaat een ander verhaal kan zitten. De behoefte aan een praatje, een verhaal kwijt te kunnen. Daar zijn we ook voor. We hebben niet voor niks geprobeerd deze ruimte gezellig in te richten. Een zithoek, een plek waar je een kopje

▲ De vrijwilligers van het Repair Café Amersfoort-Kruiskamp.

koffie kunt nemen en kunt praten. Die functie hebben wij ook. Een kapot apparaat als opmaat tot een gesprek.”

Vanuit die gedachte is Marcel Scholte samen met partners binnen Amersfoort bezig om ook een burenpject op te zetten. Beetje een repair café, maar dan in de wijk. Buren die naar elkaar omzien en elkaar helpen. Met het kapotte tuinhokje, maar ook door een of twee keer in de week een ommetje door de wijk te maken. “Vanuit de diaconie doen we bijvoorbeeld het onderhouden van tuintjes in de wijk. Hoe vaak wij het niet meemaken dat er dan een buurman naar buiten komt en zegt: ‘Dat had ik ook wel kunnen doen.’ Het gekke is dat mensen wel naast elkaar wonen, maar elkaar vaak niet kennen. Dat is geen onwil, maar het zit blijkbaar in de samenleving. Dat willen wij doorbreken. Buren die omzien naar elkaar. Iedereen vindt dat prettig maar om de een of andere reden komt het er niet meer van. Dus wij gaan kijken of we mensen weer bij elkaar kunnen brengen. Iedereen in de wijk is enthousiast over het idee. Dus ja, dat gaat ook wel lukken.”

Tekst en foto's: Gerrit Groenveld, freelance journalist en fotograaf

Naam:
Marcel Scholte

Woonplaats:
Amersfoort

Functie:
Diaken Adventkerk Amersfoort

Beroep:
Zelfstandig ICT-ondernemer